

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v právnej veci žalobcu: **F.**, bytom M., IČO: X., zast.. *s.r.o.*, advokátska spoločnosť so sídlom K., proti žalovanému: **Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky**, so sídlom Nová Ulica č. 13, Banská Bystrica, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia** správneho orgánu v daňovom konaní, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 17. februára 2009 č. k. 21S 59/2008–32 v časti o trovách konania, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 17. februára 2009 č. k. 21S 59/2008–32 v časti o trovách konania **r u š í** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Rozhodnutím č.: I/228/5173-33674/2008/992016-r zo dňa 07.04.2008 žalovaný ako odvolací orgán podľa § 48 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov (na účely tohto rozsudku ďalej len „zák. č. 511/1992 Zb.“) potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Žilina II. č. 894/230/6201/08/Dol zo dňa 11.02.2008, ktorým podľa § 35b ods. 1 písm. f) zák. č. 511/1992 Zb. vyrubil sankčný úrok za nezaplatenie cestnej dane na zdaňovacie obdobie 2004 v lehote splatnosti vo výške 7.872,- Sk.

Žalovaný ďalej uviedol, že žalobca v rokoch 2002 až 2004 bol správcom dane vyzývaný na zaplatenie cestnej dane za uvedené zdaňovacie obdobia. Keďže žalobca nereagoval na výzvy správcu dane a neoznámil mu zmenu skutočností súvisiacich s predmetom dane

za zdaňovacia obdobie 2002 až 2004, správca dane nemal dôvod v týchto zdaňovacích obdobiach zmeniť žalobcovi daňovú povinnosť na cestnej dani. Preto bol žalobca povinný zaplatiť cestnú daň za zdaňovacie obdobie 2004 naraz do 02.02.2004 vo výške 8.200,- Sk. Následne správca dane s odkazom na ust. § 35b ods. 1 písm. f) a § 35b ods. 2 zák. č. 511/1992 Zb. vyrubil žalobcovi sankčný úrok vo výške 7.872,- Sk za nezaplatenie cestnej dane za zdaňovacie obdobie 2004 v lehote splatnosti.

Ďalej sa žalovaný zaoberal niektorými meritórnymi námietkami žalobcu, týkajúcich sa samotnej zmeškanej platby cestnej dane.

II.

Uvedené rozhodnutie žalovaného žalobca napadol žalobou na Krajskom súde v Žiline.

Krajský súd v Košiciach ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, a preto napadnuté rozhodnutie žalovaného podľa § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. O náhrade trov konania rozhodol tak, že vzhľadom na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktorých podstatu videl v tom, že

hoci žalobca mal vo veci plný úspech, krajský súd mu však náhradu trov konania ako úspešnému účastníkovi nepriznal v zmysle ust. § 250k ods. 1 veta druhá O.s.p. a to z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa videl krajský súd predovšetkým v tom, že žalobca skutočne porušil právnu povinnosť v tom, že neoznámil príslušnému daňovému úradu zánik svojej daňovej povinnosti vyplývajúcej mu zo zák. č. 87/1994 Z.z.

Ďalej krajský súd v svojom odôvodnení zrekapituloval zistenia ako aj právne závery jednotlivých daňových orgánov vo vzťahu k uloženej sankcii. Najmä uviedol, že nakoľko žalobca v roku 2002 vyradil predmetné osobné automobily z podnikania, potom aj tieto prestal na podnikateľskú činnosť používať. Žalobca podľa krajského súdu poukazoval na tú skutočnosť, že dôkazom jeho tvrdení sú daňové priznania za roky 2003 až 2006, v ktorých sú jeho príjmami už iba príjmy zo závislej činnosti a dôvodil tým, že od roku 2002 sa zamestnal a z týchto dôvodov automobily vyradil z podnikania I odvtedy ich používal iba na súkromné účely.

V danom prípade podľa krajského súdu bolo medzi účastníkmi konania potrebné vyriešiť spornú otázku a to, či v dôsledku nesplnenia si oznamovacej povinnosti žalobcu vo vzťahu k zániku daňovej povinnosti k cestnej dani bolo možné následne zo strany správcu dane postupovať tak, že za nesplnenie si oznamovacej povinnosti je možné sankcionovať žalobcu cez inštitút sankčného úroku zakotveného v zák. č. 511/1992 Zb. alebo či mal byť žalobca, ako to on sám tvrdí, postihnutý za príslušný správny delikt cez ust. § 35 zák. č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.

Krajský súd si z ustanovení § 110 písm. c) ods. 5 a § 110e zák. č. 511/1992 Zb. osvojil záver, že do nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii sa ustanovenia § 35b ods. 1 až 9 uplatnia na všetky dane s výnimkou dane z pridanej hodnoty a potrebných daní (§ 100c ods. 2 zák. č. 511/1992 Zb.). Podľa krajského súdu vzhľadom na uvedené ustanovenia a na poukázané právne skutočnosti v danom prípade právny názor správnych orgánov o sankcionovaní žalobcu cez inštitút sankčného úroku nie je možný a v danom prípade, podľa názoru súdu, nebol by súladný so zákonom. Správca dane mal k dispozícii iné právne prostriedky v zmysle zák. č. 511/1992 Zb., ktorými mohol sankcionovať žalobcu za nesplnenie si svojej oznamovacej povinnosti v súvislosti so zánikom daňovej povinnosti a nič mu nebránilo vo vzťahu k žalobcovi použiť inú sankciu za porušenie právnej povinnosti.

III.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v časti týkajúcej sa nepriznania trov konania včas odvolanie z 18. marca 2009 (č. l. 39) s poukazom na samotný text odôvodňujúci právny záver krajského súdu o nepriznaní trov konania, tzn. že:

hoci žalobca mal vo veci plný úspech, krajský súd mu však náhradu trov konania ako úspešnému účastníkovi nepriznal v zmysle ust. § 250k ods. 1 veta druhá O.s.p. a to z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa videl krajský súd predovšetkým v tom, že žalobca skutočne porušil právnu povinnosť v tom, že neoznámil príslušnému daňovému úradu zánik svojej daňovej povinnosti vyplývajúcej mu zo zák. č. 87/1994 Z.z.

Predovšetkým žalobca namietal, že príslušný správca dane svoje rozhodnutie vydal bez akéhokoľvek riadneho preskúmania skutkového stavu veci napriek tomu, že zák. č.

511/1992 Zb. pozná celú škálu právnych inštitútov, ktoré mohol k zisteniu skutkového stavu využiť. Napriek existencii takých inštitútov ako napr. predvolanie, predvedenie, daňová kontrola, tieto nevyužil, a týmto konaním najmä porušil ust. § 2 ods. 1 a 2 zák. č. 511/1992 Zb. Tým, že správca dane nevyhoviel odvolacím dôvodom len v skutočnosti prinútil žalobcu brániť svoje právo až cestou súdu. Napriek tomu, že žalovaný správny orgán mal priestor a čas urobiť rozhodnutie v súlade s platným hmotným právom (vyhovením odvolaniu), je to práve on, kto pochybil, kto zamietnutím odvolania spôsobil, že vecou sa musel zaoberať súd.

Takisto žalobca poukazoval na to, že rozhodnutie o nepriznaní trov konania musí byť riadne odôvodnené. Krajským súdom vyhotovené odôvodnenie je podľa názoru žalobcu nedostatočné nielen preto, že dôvody hodné osobitého zreteľa definované súdom tu nie sú dané (text uvedený vyššie), ale i z dôvodu, že súd sa neopiera o skutočnosti ktoré preukázateľne nastali a sú nesporné, ale vychádza z predpokladov, ktorých výsledok sám len prejudikuje. Preto podľa žalobcu rozhodnutie súdu budí skôr dojem, že súd sa snaží svojim rozhodnutím o nepriznaní náhrady trov konania suplovať správcu dane, ktorému sa v dôsledku svojho konania pre premlčalo právo na udelenie pokuty za nesplnenie oznamovacej povinnosti.

Záverom žalobca požiadal Najvyšší súd, aby rozsudok krajského súdu v časti týkajúcej sa trov zmenil a vydal rozhodnutie o ich priznaní vo vyčíslenej výške.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (v texte rozhodnutia len „O.s.p.“) bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 a nasl. ustanovenia O.s.p.) a následne dospel k názoru, že odvolanie je dôvodné.

Krajský súd nepriznal žalobcovi náhradu trov konania s odkazom na ust. § 250k ods. 1 veta druhá O.s.p. s odôvodnením, že dôvody hodné osobitého zreteľa videl krajský súd predovšetkým v tom, že žalobca skutočne porušil právnu povinnosť v tom, že neoznámil

príslušnému daňovému úradu zánik svojej daňovej povinnosti vyplývajúcej mu zo zák. č. 87/1994 Z.z.

Podľa § 250k ods. 1 prvá veta O.s.p. platí, že ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania.

Určitou výnimkou z tohto všeobecného pravidla o zákonnom vzniku práva na náhradu trov konania v prípade úspechu žalobcu je nutné hľadať v druhej vete citovaného ustanovenia, podľa ktorého súd môže prihliadnúť na dôvody hodné osobitného zreteľa, a na ich základe, hoci právo úspešnému žalobcovi zo zákona vzniklo, rozhodnúť, že náhrada trov konania celkom alebo sčasti neprizná. V danom prípade zákonodarca prostredníctvom existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa vytvoril právom akceptovanú prekážku, ktorá bráni priznať náhradu trov konania.

Občiansky súdny poriadok ani iný právny predpis pojem dôvody hodné osobitného zreteľa bližšie nevymedzuje, a preto je povinnosťou všeobecných súdov postupne vymedzovať obsah tomuto všeobecnému pojmu pri konkrétnych procesných situáciách.

Je jednoznačné, že musí ísť o veľmi výnimočné, objektívne a vzhľadom na existujúce okolnosti zriedkavo sa vyskytujúce situácie v súdnom konaní. Problémy spojené s výkladom právnych predpisov (nejednoznačnosť právnej úpravy, nejasnosť pojmov alebo neexistencia legálnych definícií v konkrétnych právnych predpisoch) je systémovou vlastnosťou právneho poriadku, ktorý väčšinou vo vzťahu k pochopeniu zámeru zákonodarcu ako aj zmyslu, ktorý bol vložený do jednotlivých právnych noriem, nie je kryštálovo čistý a tento nedostatok štát napravuje poskytovaním právnej pomoci jednotlivcovi na rôznej úrovni a intenzite (viď článok 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky). Na druhej strane z princípu právneho štátu vyplýva záver, že štátne orgány poznajú právo, nakoľko ho realizujú na základe ústavou alebo zákonom im vymedzených pôsobností.

Bolo preto základnou úlohou krajského súdu, aby aj svoju právnu úvahu pri aplikácii právne nejasného pojmu „dôvody hodné osobitného zreteľa“ dostatočným a presvedčivým spôsobom v odôvodnení objasnil. Preto Najvyšší súd nemohol súhlasiť s argumentáciou krajského súdu, ktorý na jednej strane pripustil úspech žaloby, ale na druhej strane

so všeobecným poukazom na žalobcovo nežiaduce konanie ako daňového subjektu (krajský súd tu priamo vyslovuje meritórny záver o porušení daňovej povinnosti, ktorý však možno prislúcha vysloviť daňovému orgánu v ďalšom konaní), posúdil tieto skutočnosti, ako okolnosti osobitného zreteľa hodné, a na tomto základe následne krajský súd úspešnému žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. Pritom vymedzenie pojmu „dôvody hodné osobitného zreteľa“ by malo predovšetkým vychádzať z procesných alebo iných skutočností, ktoré sú viac späté s osobou účastníka, ako zo záverov zistených správny orgánom. Potom sa ako oprávnená javí námietka žalobcu, že hoci bol úspešný v svojom odpore proti uloženej daňovej sankcii, bola mu za rovnaké konanie namiesto nej už teraz uložená súdna sankcia vo forme nepriznania trov konania.

Na základe uvedeného Najvyšší súd ako odvolací súd postupom podľa § 220 O.s.p. zmenil rozsudok v napadnutej časti nepriznania trov konania.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 224 ods. 3 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu **n i e j e** prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).

V Bratislave 09. marca 2010

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Lubica Kavivanovová